

Haziran ayında uyacağımız kurallar açıklandı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, 31 Mayıs 2021 Pazartesi günü akşamı kabine toplantısı sonrası açıkladığı haziran ayında uygulanmasına karar verilen normalleşme uygulamaları ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığı bir genelge yayımladı.

31 Mayıs 2021 tarihli Cumhurbaşkanlığı Kabinesinde ele alınarak haziran ayı boyunca uygulanacak olan kademeli normalleşme sürecinin ikinci etabı kapsamında İçişleri Bakanlığı'nca yayımlanan ve tüm valiliklere gönderilen genelgede açıklanan uygulama esasları şöyledir:

1. SOKAĞA ÇIKMA KISITLAMASI

Kademeli normalleşme döneminin ikinci etabında; **Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe, Cuma ve Cumartesi günleri 22.00 – 05.00 saatleri arasında; Pazar günleri ise Cumartesi günü saat 22.00'den başlayıp Pazar gününün tamamını kapsayacak ve Pazartesi günü saat 05.00'te** tamamlanacak şekilde sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacaktır.

1.1– Sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacak süre ve günlerde üretim, imalat, tedarik ve lojistik zincirlerinin aksamaması, sağlık, tarım ve orman faaliyetlerinin sürekliliğinin sağlanması amacıyla Ek'te belirtilen yerler ve kişiler kısıtlamadan muaf tutulacaktır.

Sokağa çıkma kısıtlamasına yönelik tanınan muafiyetler, 14.12.2020 tarih ve 20799 sayılı Genelgemizde açıkça belirtildiği şekilde muafiyet nedeni ve buna bağlı olarak zaman ve güzergâh ile sınırlı olup aksi durumlar muafiyetlerin kötüye kullanımı olarak görülerek idari/adli yaptırımlara konu edilecektir. Sokağa çıkma kısıtlamasından muaf tutulan iş yeri/fabrika/imalathane gibi yerlerde çalışan kişiler yapılan denetimlerde 29.04.2021 tarih ve 7705 sayılı Genelgemiz çerçevesinde e-Devlet platformunda yer alan İçişleri Bakanlığı e-Başvuru sistemi üzerinden alınan "çalışma izni görev belgesini" ibraz etmek zorundadırlar. Ancak NACE kodu eşleşme hatası, muafiyet kapsamındaki bir iş yerinde görev yapmasına rağmen alt işverenin muafiyet kapsamında olmaması nedeniyle görev belgesi alınamaması veya erişim hatası gibi durumlarda örneği bahse konu genelge ekinde yer alan ve işveren ile çalışanın beyanı/taahhüdüyle manuel doldurulmuş imza altına alınan "çalışma izni görev belgesi formu" da denetimlerde ibraz edilebilecektir.

1.2– Tam gün sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacak Pazar günlerinde bakkal, market, manav, kasap, kuruyemişçi ve tatlıcılar **10.00-17.00** saatleri arasında faaliyet gösterebilecek, vatandaşlarımız zorunlu ihtiyaçlarının karşılanması ile sınırlı olmak ve araç kullanmamak şartıyla (engelli vatandaşlarımız hariç) ikametlerine en yakın bakkal, market, manav, kasap, kuruyemişçi ve tatlıcılara gidip gelebileceklerdir.

1.3– Sokağa çıkma kısıtlaması uygulanan süre ve günlerde ekmeğin üretiminin yapıldığı fırın ve/veya unlu mamul ruhsatlı iş yerleri ile bu iş yerlerinin sadece ekmeğin satan bayileri (sadece ekmeğin ve unlu mamul satışı için) açık olacaktır. Vatandaşlarımız ekmeğin ve unlu mamul ihtiyaçlarının karşılanması ile sınırlı olmak ve araç kullanmamak şartıyla (engelli vatandaşlarımız hariç) ikametlerine yürüme mesafesinde olan fırına gidip gelebileceklerdir. Fırın ve unlu mamul ruhsatlı iş yerlerine ait ekmeğin dağıtım araçlarıyla sadece market ve bakkallara ekmeğin servisi yapılabilecek, sokak aralarında kesinlikle satış yapılmayacaktır.

1.4– Yabancılarla yönelik sokağa çıkma kısıtlamasına dair muafiyet sadece turistik faaliyetler kapsamında geçici/kısa bir süre için ülkemizde bulunan yabancıları kapsamakta olup; ikamet izinliler, geçici koruma statüsündekiler veya uluslararası koruma başvuru ve statü sahipleri dahil olmak üzere turistik faaliyetler kapsamı dışında ülkemizde bulunan yabancılar sokağa çıkma

kısıtlamalarına tabidirler.

1.5- Kendi ihtiyaçlarını karşılayamayacak durumda olan ileri yaş gruplarındaki veya ağır hastalığı olan vatandaşlarımızın **112, 155 ve 156 numaraları üzerinden bildirdikleri temel ihtiyaçları, VEFA Sosyal Destek Gruplarıncaya karşılanacak olup**, bu konuda gerek personel görevlendirilmesi gerekse ihtiyaçların bir an evvel giderilmesi bakımından gerekli tedbirler Valiler ve Kaymakamlar tarafından alınacaktır.

1.6- Aşı hakkını kullanarak iki doz aşı olmuş olan 65 yaş ve üzeri vatandaşlarımız ile 18 yaş altı gençler ve çocuklarımızla ilgili olarak, herkes için uygulanan sokağa çıkma kısıtlamasının dışında ayrıca bir sokağa çıkma kısıtlaması uygulanmayacaktır.

Aşı hakkı bulunmasına rağmen aşı olmayan 65 yaş ve üzeri vatandaşlarımız pazar günleri dışındaki diğer günlerde sadece 10.00 – 14.00 saatleri arasında sokağa çıkabilecekler; pazar günleri ise tam gün sokağa çıkma kısıtlamasına tabi olacaklardır.

1.7- Sokağa çıkma kısıtlamasına tabi olup olmadığına bakılmaksızın 65 yaş ve üzeri vatandaşlarımız ile 18 yaş altı gençler ve çocuklarımız şehir içi toplu ulaşım araçlarını (metro, metrobüs, otobüs, minibüs, dolmuş vb.) kullanamayacaklardır.

Bu hükümden, Milli Eğitim Bakanlığı'nın yüz yüze eğitim ve öğretim yapmasını uygun gördüğü öğrenciler istisna tutulacaktır.

2. ŞEHİRLER ARASI SEYAHAT KISITLAMASI

Kademeli normalleşme döneminin ikinci etabında; sadece sokağa çıkma kısıtlaması uygulanan süre ve günlerde şehirler arası seyahat kısıtlaması uygulanacak olup sokağa çıkma kısıtlaması uygulanmayan süre içerisinde şehirler arası seyahate ilişkin herhangi bir kısıtlamaya gidilmeyecektir.

2.1- Şehirler arası seyahat kısıtlamasının istisnaları;

– Sokağa çıkma kısıtlaması uygulanan süre ve günlerde vatandaşlarımızın uçak, tren, otobüs gibi toplu taşıma vasıtalarıyla yapacakları şehirler arası seyahatler için ayrıca seyahat izni alması istenmeyecek, şehirler arası seyahat edeceğini bilet, rezervasyon kodu vb. ile ibraz etmeleri yeterli olacaktır. Bu durumdaki kişilerin şehirler arası toplu taşıma vasıtaları ile ikametleri arasındaki hareketlilikleri, kalkış-varış saatleriyle uyumlu olmak kalmak kaydıyla sokağa çıkma kısıtlamasından muaf olacaktır.

– Zorunlu bir kamusal görevin ifası kapsamında ilgili Bakanlık ya da kamu kurum veya kuruluşu tarafından görevlendirilmiş olan kamu görevlilerinin (müfettiş, denetmen vb.) özel veya resmi araçlarla yapacakları şehirler arası seyahatlerine, kurum kimlik kartı ve görevlendirme belgesini ibraz etmeleri kaydıyla izin verilecektir.

– Kendisi veya eşinin, vefat eden birinci derece yakınının ya da kardeşinin cenazesine katılmak için veya cenaze nakil işlemine refakat etmek amacıyla herhangi bir cenaze yakınının e-devlet kapısındaki İçişleri Bakanlığına ait **e-Başvuru** veya **ALO 199** sistemleri üzerinden yapacakları başvurular (yanında akraba konumundaki 9 kişiye kadar bildirimde bulunabilecektir) sistem tarafından vakit kaybetmeksizin otomatik olarak onaylanarak cenaze yakınlarına özel araçlarıyla seyahat edebilmeleri için gerekli seyahat izin belgesi oluşturulacaktır. Cenaze nakil ve defin işlemleri kapsamında başvuru yapacak vatandaşlarımızdan herhangi bir belge ibrazı istenilmeyecek olup Sağlık Bakanlığı ile sağlanan entegrasyon üzerinden gerekli sorgulama seyahat izin belgesi düzenlenmeden önce otomatik olarak yapılacaktır.

2.2- Sokağa çıkma kısıtlaması uygulanan süre ve günlerde vatandaşlarımızın özel araçlarıyla şehirler arası seyahate çıkmamaları esastır.

Ancak aşağıda belirtilen zorunlu hallerin varlığı durumunda vatandaşlarımız, bu durumu belgelendirmek; e-devlet üzerinden İçişleri Bakanlığına ait **e-Başvuru ve ALO 199** sistemleri üzerinden Valilik/Kaymakamlık bünyesinde oluşturulan Seyahat İzin Kurullarından izin almak kaydıyla özel araçlarıyla da seyahat edebileceklerdir. Seyahat İzin Belgesi verilen kişiler, seyahat süreleri boyunca sokağa çıkma kısıtlamasından muaf olacaktır.

Zorunlu Hal Sayılacak Durumlar;

- Tedavi olduğu hastaneden taburcu olup asıl ikametine dönmek isteyen, doktor raporu ile sevk olan ve/veya daha önceden alınmış doktor randevusu/kontrolü olan,
- Kendisi veya eşinin, hastanede tedavi gören birinci derece yakınına ya da kardeşine refakat edecek olan (**en fazla 2 kişi**),
- Bulunduğu şehre son **5 gün** içerisinde gelmiş olmakla beraber kalacak yeri olmayıp ikamet ettikleri yerleşim yerlerine dönmek isteyen (5 gün içinde geldiğini yolculuk bileti, geldiği araç plakası, seyahatini gösteren başkaca belge, bilgi ile ibraz edenler),
- ÖSYM tarafından ilan edilen sınavlar ile merkezi düzeyde planlanan sınavlara katılacak olanlar,
- Askerlik hizmetini tamamlayarak yerleşim yerlerine dönmek isteyen,
- Özel veya kamudan günlü sözleşmeye davet yazısı olan,
- Ceza infaz kurumlarından salıverilen,

kişilerin zorunlu hali bulunduğu kabul edilecektir.

3. İŞ YERLERİNİN FAALİYETLERİ

3.1– Yeme-içme yerleri (restoran, lokanta, kafeterya, pastane gibi);

- Sağlık Bakanlığı Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberinde belirtilen tüm kurallara uyulması, masalar arasında her yönden **2 metre**, yan yana sandalyeler arasında **60 cm** mesafe bırakılması,
- Aynı anda aynı masada **açık alanlarında üç, kapalı alanlarında ise ikiden fazla müşteri kabul edilmemesi,**

kaydıyla,

- **Pazartesi, Salı, Çarşamba, Perşembe, Cuma ve Cumartesi günlerinde 07.00-21.00** saatleri arasında masada servis, gel-al ve paket servis, **21.00 – 24.00** saatleri arasında ise sadece paket servis,
- **Pazar günleri ise 07.00 – 24.00** saatleri arasında sadece paket servis, şeklinde faaliyet gösterebileceklerdir.

3.2– 14 Nisan 2021 tarihinden bu yana faaliyetlerine ara verilmiş durumda olan;

- Sinema salonları,
- Kahvehane, kıraathane, kafe, dernek lokali, çay bahçesi gibi yerler,
- İnternet kafe/salonu, elektronik oyun yerleri, bilardo salonları,
- Halı sahalar, spor salonları, açık yüzme havuzları,
- Lunaparklar ve tematik parkları,

Faaliyet alanında bulunan iş yerleri;

- Sağlık Bakanlığı Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberinde her bir iş kolu/faaliyet alanı için ayrı ayrı belirlenen kurallara eksiksiz uyulması,
- Kahvehane, kıraathane, kafe, dernek lokali, çay bahçesi, çay ocağı gibi yerlerde herhangi bir şekilde oyun (kağıt-okey, tavla dahil) oynanmaması, aynı anda aynı masada açık alanlarında üç, kapalı alanlarında ise ikiden fazla müşteri kabul edilmemesi,

- Sinema salonlarında % **50 kapasite (bir koltuk dolu bir koltuk boş)** sınırına uyulması,

kaydıyla 1 Haziran 2021 tarihinden itibaren (Pazar günleri hariç) 07.00 – 21.00 saatleri arasında faaliyet gösterebileceklerdir.

Öte yandan kapalı yüzme havuzları, hamamlar, saunalar ve masaj salonları, nargile salonu/kafeleri ile gazino, taverna, birahane gibi iş yerlerinin faaliyetlerine yeni bir karar alınıncaya kadar ara verilmesine devam edilecektir.

3.3– Yukarıda sayılan iş yerleri dışında kalan perakende ve hizmet sektöründeki giyim, tuhafiye, züccaciye, hırdavat, terzi, berber gibi dükkanlar, büro ve ofisler vb. iş yerleri ile AVM'ler;

- Sağlık Bakanlığı Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberinde içerisinde bulunduğu iş kolu için belirlenen tüm salgınla mücadele tedbirlerine riayet etmek kaydıyla (Pazar günleri hariç) 07.00 – 21.00 saatleri arasında faaliyet gösterebileceklerdir.

3.4– Zincir marketler başta olmak üzere çeşitli iş yerleri tarafından açılış veya belirli gün ya da saatlere özgü genel indirim uygulamalarının oluşturduğu yoğunluğun önüne geçilebilmesi için indirim uygulamalarının en az bir hafta sürecek şekilde uzun periyodlarla yapılması gerekmektedir.

3.5– Tam gün sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacak olan Pazar günlerinde; marketlerde (zincir ve süper marketler dahil) zorunlu temel ihtiyaçlar kapsamındaki ürünler dışında elektronik eşya, oyuncak, kırtasiye, giyim ve aksesuar, alkol, ev tekstili, oto aksesuar, bahçe malzemeleri, hırdavat, züccaciye vb. ürünlerin satışına izin verilmeyecektir.

3.6– Sağlık Bakanlığı Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberinde belirlenen kurallara uymak kaydıyla pazar yerleri (Pazar günleri hariç) 07.00 – 20.00 saatleri arasında faaliyet gösterebileceklerdir.

3.7– Online market ve yemek sipariş firmaları, hafta içi ve hafta sonu 07.00 – 24.00 saatleri arasında evlere/adrese servis şeklinde çalışabileceklerdir.

4. EĞİTİM – ÖĞRETİM FAALİYETLERİ

Hali hazırda faaliyetlerine devam etmekte olan kreşler ve anaokulları kademeli normalleşmenin ikinci etabında da faaliyetlerine devam edecek olup diğer tüm okul ve sınıf seviyeleri için Milli Eğitim Bakanlığı'nca kamuoyuna duyurulduğu şekilde uygulama sürdürülecektir.

5. KAMU KURUM VE KURULUŞLARINDA MESAI

Cumhurbaşkanlığının 14.04.2021 tarih ve 2021/8 sayılı Genelgesi ile Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığının 27.04.2021 tarih ve 17665 sayılı yazısı doğrultusunda, kamu kurum ve kuruluşlarında uygulanmakta olan **10.00 – 16.00** saatleri arası mesai sistemi ile uzaktan/dönüşümlü gibi esnek çalışma usulünün uygulanmasına kademeli normalleşme döneminin ikinci etabında da devam edilecektir.

6. TOPLANTI / ETKİNLİKLER İLE NİKAHLAR / DÜĞÜNLER VE ZİYARETLER

6.1– Dönemsel açıdan zorunluluk taşıyan spor kulüplerinin genel kurulları hariç olmak üzere sivil toplum kuruluşları, sendikalar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları ile birlikler ve kooperatiflerin genel kurul dahil yapacakları geniş katılımlı her türlü etkinlikleri **15 Haziran 2021** tarihine kadar ertelenecektir.

Dönemsel açıdan yapılması zorunlu olan spor kulüplerinin genel kurulları ise; fiziki mesafe ile temizlik/maske/mesafe kurallarına uyulması ve açık alanlarda

kişi başı asgari 4 m², kapalı alanlarda kişi başı asgari 6 m² alan bırakılması kaydıyla yapılabilir.

15 Haziran 2021 Salı gününden itibaren ise sivil toplum kuruluşları, sendikalar, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, birlikler ve kooperatiflerce yapılacak genel kurul dahil geniş katılımlı etkinliklere; fiziki mesafe ile maske/mesafe/temizlik kurallarına uyulması ve açık alanlarda kişi başı asgari 4 m², kapalı alanlarda kişi başı asgari 6 m² alan bırakılması kaydıyla izin verilecektir.

6.2- Nikah törenleri ile nikah merasimi şeklindeki düğünler;

- Açık alanlarda;

- Sağlık Bakanlığı Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberinde nikah törenleri ve düğünlerle ilgili belirlenen tüm kurallara eksiksiz riayet edilmesi,
- Masa ve sandalyeler arasında gerekli mesafenin bırakılması ile temizlik, maske, mesafe kurallarına uyulması,
- Yiyecek-içecek ikramının yapılmaması,
- Kapalı alanlarda ise yukarıdaki kurallara ilave olarak;
- Kişi başı asgari 6 m² alan bırakılması,
- Azami 100 davetli ile sınırlandırılması, kaydıyla 1 Haziran 2021 Salı gününden itibaren yapılabilir.
- Yiyecek-içecek ikramına ve kapalı alanlarda azami davetli sayısına ilişkin kısıtlamalara 15 Haziran 2021 Salı günü son verilecektir. Bu tarihten sonraki nikah törenleri ve düğünlerde yiyecek-içecek ikramı yapılabilecek olup kapalı alanlarda kişi başına en az 6 m² alan bırakılması kaydıyla azami katılımcı sınırı uygulanmayacaktır.
- Nişan ve kına gibi etkinliklere 1 Temmuz 2021 tarihinden sonra izin verilecektir.

6.3- Huzurevi, yaşlı bakımevi, rehabilitasyon merkezi, çocuk evleri gibi sosyal koruma/bakım merkezlerinde kalanlara yönelik ziyaretlere bu yerlerde kalan her kişi için haftada en fazla bir ziyaret olacak şekilde izin verilecektir.

7. TOPLU ULAŞIM TEDBİRLERİ

7.1- Şehirler arası faaliyet gösteren toplu taşıma araçları (uçak hariç); araç ruhsatında belirtilen yolcu taşıma kapasitesinin **%50'si** oranında yolcu kabul edebilecekler ve araç içindeki yolcuların oturma şekli yolcuların birbirleriyle temasını engelleyecek (**1 dolu 1 boş**) şekilde olacaktır.

Otobüs, tren vb. şehirler arası toplu taşıma araçlarında kapasite sınırlandırmasının tespiti sırasında aynı adreste ikamet eden ve aynı çekirdek aileden (eş, anne-baba, kardeş) olan kişiler, hesaplama dahil edilmeyecek ve yan yana seyahat etmelerine izin verilecektir.

Ayrıca 2+1 koltuk düzenindeki şehirler arası toplu taşıma yapan otobüslerde her iki cam kenarındaki koltuklara yolcu kabul edilebilecek olup (ortadaki koltuklar boş bırakılacaktır), yolcu taşıma kapasitesi buna göre belirlenecektir.

7.2- Şehir içi toplu ulaşım araçları (minibüs, midibüs vb.) ise 14.04.2021 tarih ve 6638 sayılı Genelgemizle getirilen esaslar çerçevesinde % 50 kapasite sınırlandırmasına ile ayakta yolcu kabul edilmemesi kuralına tabi olarak faaliyet sunabileceklerdir.

8. KONAKLAMA TESİSLERİNE DAİR TEDBİRLER

8.1- Şehirler arası karayolları üzerinde bulunan dinlenme tesisleri (yerleşim sahası içerisinde bulunanlar hariç) ile konaklama tesislerinin (otel, motel, apart otel, pansiyon vb.) içerisinde bulunan yeme-içme yerleri (sadece konaklamalı müşterilerle sınırlı olacak şekilde); aynı masada aynı anda

açık alanlarında üç, kapalı alanlarında ise ikiden fazla müşteri kabul edilmemek kaydıyla hizmet verebileceklerdir.

8.2- Konaklama tesislerinin kapalı alanlarında bulunan eğlence merkezleri kapalı tutulacak ve bu alanlarda müşteri kabul edilmeyecektir.

8.3- Konaklama tesislerinin açık alanlarında toplu eğlence şeklinde etkinliklere kesinlikle izin verilmeyecek, bu yerlerde yoğunlaşmanın önüne geçilebilmek adına fiziksel mesafe kurallarına azami özen gösterilecektir.

8.4- Sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacak olan süre ve günlerde konaklama tesislerinde rezervasyonunun bulunması (bedelinin tamamı ödenmiş olmak kaydıyla) vatandaşlarımız açısından sokağa çıkma ve/veya şehirler arası seyahat kısıtlamasından muafiyet sağlayacak olup bu amaçla seyahat edecek vatandaşlarımızın denetimlerde rezervasyon ve ödeme belgelerini ibraz etmeleri yeterli olacaktır.

8.5- 30.09.2020 tarih ve 16007 sayılı ile 28.11.2020 tarih ve 19986 sayılı Genelgelerimiz doğrultusunda konaklama tesislerinin denetimleri etkin şekilde sürdürülecek, sahte rezervasyon başta olmak üzere her türlü kötüye kullanımın önüne geçilecektir.

9. GENEL ESASLAR

9.1- Valilik ve Kaymakamlıklarca; Sağlık Bakanlığı Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberinde her bir iş kolu/faaliyet alanına ilişkin ayrı ayrı olarak belirlenmiş olan koronavirüs salgınıyla mücadele amaçlı tedbir, usul ve esasların ilgili iş yeri yetkilileri ve çalışanlarına hatırlatılmasına dair bilgilendirme faaliyetlerine ağırlık verilecektir.

9.2- Gerek Bakanlığımız Genelgeleri gerekse Sağlık Bakanlığı Salgın Yönetimi ve Çalışma Rehberinde belirlenen tedbir, usul ve esaslar çerçevesinde, Vali ve Kaymakamlarımızın koordinesinde kolluk kuvvetlerinin azami düzeyde kapasite ile katılım gösterdiği (diğer kurum ve kuruluşların personeli/görevlileri ile takviye edilmiş şekilde) yoğunlaştırılmış denetimler gerçekleştirilecektir.

9.3- Yürütülecek her türlü denetim faaliyetinde iş yeri sahipleri/çalışanları ile vatandaşlarımızı kurallara uymaya/sorumlu davranmaya nezaketle davet eden rehberlik edici bir yaklaşım sergilenecek olup, kurallara aykırılıklarda ısrar, tekerrür, kuralların esaslı ihlali gibi suistimal edici tutum ve davranışlarla karşılaşılması halinde ise gerekli idari/adli işlem tesisinden imtina edilmeyecektir.

KAYNAK: İÇİŞLERİ BAKANLIĞI İNTERNET SİTESİ

KAYNAK LİNK:

<https://www.icisleri.gov.tr/haziran-ayi-normallesme-tedbirleri-genelgesi>